

Oavsett vad du röstar på till riksdagen...

Ditt liv påverkas mest konkret av frågor som **kommunen** och **regionen** har ansvaret för

Det handlar bland annat om bostäder, äldreomsorg, socialtjänst, fler bostäder, gatuunderhåll, snöröjning, kollektiv-

trafik och luftföroreningar, för-, grund- och gymnasieskola samt sjukvård – på liv och död.

Rösta på Arbetarpartiet

i valen till

Umeå kommunfullmäktige och Region Västerbotten

Aldrig har riksdagspartierna lovat så mycket - i så många utspel. Men C och V riskerar att blockera varandra. Detsamma gäller för SD och L.

Utspelen från S och M handlar därför inte längre om löften, utan om "målsättningar". Och sådana försvinner ofta i förhandlingar.

Vad får vi för pengarna?

Arbetsorganisationen ska stå i centrum - inte skattesatsen

Debatten om höjda eller sänkta skatter missar huvudfrågan i den offentliga verksamheten – nämligen kvalitetsfrågan. Frågan som borde ställas lyder: *Vad får skattebetalarna för pengarna?* Vi ska titta på de av Umeå kommuns verksamheter som drivs i förvaltningsform. Därför finns inte kommunala bolag som Bostaden, Umeå Energi och Umeva/Vakin med här.

Driftbudgeten för de politiska nämnder som ansvarar för kommunens olika förvaltningar beräknas landa på 8 600 miljoner nästa år (2023). Kommunens investeringsbudget ligger på 1 500 miljoner. Tillsammans handlar det om över 10 miljarder! Detta är väldigt mycket skattemedel. Alltså: *Vad får vi för pengarna?*

De största nämnderna är *Individ- och familjenämnden, Äldrenämnden, För- och grundskolenämnden, Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden samt Tekniska nämnden*. Dessa fem nämnder står tillsammans för hela 75 procent av kommunens hela driftbudget på 8 600 miljoner. De ansvarar för

omsorger och skolor samt för fysisk och digital infrastruktur som fastigheter, gator och IT.

En miljard är inte alltid en miljard

Det är Individ- och familjenämnden (IFN) som ansvarar för kommunens socialtjänst. Dess driftbudget ligger på nära 1 600 miljoner (1,6 miljard). Det är här som frågan om vad Umeås skattebetalare får för pengarna ställs på sin spets. I en *väl fungerande arbetsorganisation* - präglad av demokratiskt ledarskap, personalinflytande, trivsel, låg sjukfrånvaro, låg personalomsättning och egna initiativ – kan en socialtjänst som förfogar över 1,6 miljarder produ-

cera omsorg motsvarande ett värde på hela 2 miljarder. Detta skulle innebära en väldig vinst både för de hjälpsökande med anhöriga, för personalen och även ekonomiskt för skattebetalarna.

Men i en *icke fungerande arbetsorganisation* – präglad av auktoritärt ledarskap, repressalier, hög sjukfrånvaro,

hög personalomsättning, tystnadskultur och rädsla för egna initiativ - finns risken att en socialtjänst som förfogar över 1,6 miljarder endast producera omsorg för 1 miljard. Detta innebär en väldig förlust. Dels ekonomiskt för skattebetalarna. Dels, och vad som är ännu värre, i form av lidande för hjälpsökande med anhöriga samt även för personalen. *En miljard är alltså inte alltid en miljard.*

Revirtänkandet är tillbaka

Att en väl fungerande arbetsorganisation kan producera ett stort mervärde åskådliggörs av en av kommunens mest oförklarliga, och kostsamma, helomvändningar någonsin. Under nästan tio år hade politikerna strävat efter att skapa en *gemensam förvaltning* för kommunens alla nämnder (utan revirtänkande). Tanken var att alla, speciellt de större, förvaltningarna skulle dela

Arbetarpartiet - en kort historik

- Arbetarpartiets representanter har suttit i Umeå kommunfullmäktige sedan 1991.
- Innan vi bildade Arbetarpartiet år 2010 hette vi, under en tid, Rättvisepartiet Offensiv.
- I valet 2018 fick vi drygt 3 000 röster i Umeå. Det var en ökning med 39 %. Detta gav oss två mandat i fullmäktige.
- Vi kämpar för att de lagstadda basverksamheterna, som omsorger och skola, ska prioriteras. Vi bekämpar skrytprojekt och oskäliga politikerförmåner som höga arvoden och onödiga resor.
- Vi är även kända för vårt arbete mot våldsbejakande extremism.

Bli medlem: Ring 090-19 47 34 eller maila info@arbetarpartiet.se

på exempelvis ekonomi- och personalfunktionerna, mm. Detta istället för att varje förvaltning hade sina egna revir (ekonomi- och personalfunktioner).

Då den kommungemensamma förvaltningen, efter många års slit, väl hade börjat ”sätta sig” visade den sig kunna spara in mellan 300–500 miljoner om året (med ytterligare utvecklingspotential)! Men i detta läge beslöt de fyra borgerliga partierna, tillsammans med V, att lägga ned den gemensamma förvaltningen. Idag har därför de olika politiska nämnderna återuppbyggt sina egna förvaltningar med ekonomi- och personalfunktioner. Och därmed är revirtänkandet åter tillbaka.

Socialtjänstens brister

Socialtjänsten har utsatts för hård kritik. En arbetsmiljökartläggning som kommunen själv beställt 2020 visade på ett auktoritärt ledarskap, repressalier och en tystnadskultur inom socialtjänsten. Dessa

problem har sedan bekräftats av granskningar av media och i skrivelser från tidigare anställda. Inom verksamheten ”Barn och Unga” valde 27 socialsekreterare att inte arbeta med myndighetsutövning under 2021. De slutade, tog ledigt, o s v. Tyvärr har de ansvariga politikerna i *Individ- och familjenämnden* inte visat sig vara situationen vuxen.

Detta är ett typexempel på när det varken skulle göra från eller till med en höjning eller sänkning av skatten. Problemen sitter inte i pengarna. **Det handlar om arbetsorganisationen och dess viktigaste del - de högsta cheferna och deras auktoritära revirtänkande.**

De problem som finns inom socialtjänsten finns, mer eller mindre, även i övriga förvaltningar i Umeå kommun. Du kan läsa en djupare analys av orsaken till problemen inom socialtjänsten, och vad som borde göras åt dessa, på vår hemsida:

www.arbetarpartiet.se

Några kandidater - till kommun och region

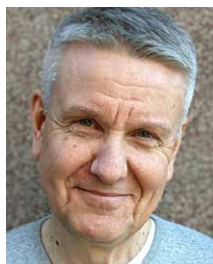
Davis Kaža
Nr 3 på kommunlistan

Patrik Brännberg
Nr 4 på kommunlistan

Marika Atlegrim
Nr 2 på regionlistan

Frank Pettersson
Nr 1 på regionlistan

Kommunens skuldberg måste minska - ge oss jobbet

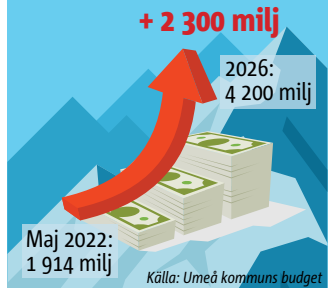
Många knegares vardag präglas av en växande oro för inflation, stigande räntor och arbetslöshet i samband med en fördjupad lågkonjunktur. Tyvärr präglar dessa frågor inte valrörelsen i Umeå. De styrande vill inte ens diskutera kommunens växande skuldberg.

Istället tävlar främst S, M och V om att lova mest för att synas ”bäst”. Samtidigt växer skuldberget! Då budgeten för 2023 antogs i juni låg kommunens låneskuld på ca 1 900 miljoner. Av budgeten framgick att planen gick ut på att öka låneskulden med hela

2 300 miljoner under fyraårsperioden 2023-2026. Detta skulle innebära att låneskulden mer än fördubblas och skulle hamna på uppåt 4 200 miljoner i slutet av 2026! Detta är inte acceptabelt – särskilt som de stigande räntorna kan göra så att låneskulden ökar ännu snabbare. Här krävs ett trendbrott. Nästa år kan det ekonomiska läget vara rejält försämrat.

Arbetspartiets budgetförslag för 2023 innebar det första steget i en avbetalningsplan. Denna innebar att kommunens låneskuld skulle vara

Så växer kommunens skuldberg:

2 600 miljoner lägre än vad de övriga partierna, från höger till vänster, planerar för. Vi är ensamma om att börja betala av på skuldberget! Ge oss jobbet att strama upp kommunens ekonomi. ■

Äldreomsorgen: ökad bemanning och utbildning

Drygt 19 000 svenskar har avlidit i covid-19. De som har fått dra det tyngsta lasset i kampen mot corona är personalen inom sjukvård och omsorger. Men den nödvändiga upprustningen av sjukvård och äldreomsorg som borde ha följt på pandemin har uteblivit.

Äldreomsorgen i Umeå har fått stå tillbaka i årtionden. Grundbemanningen har minskat dramatiskt sedan första halvan av 1990-talet. Då gick det 0,9 årsarbetare på varje brukare inom kommunens särskilda boenden. Idag ligger denna siffra på ca 0,5. Det betyder att ett arbetslag på nio personer idag är nere på fem. Samtidigt är antalet brukare som arbets-

laget ska ta hand om lika många. Brukarna är dessutom ofta äldre och multisjuka.

Personalen har fått betala priset. Förutom sänkt grundbemanning har utvecklingen lett till tätare helgtjänstgöring och fler delade turer. Detta har inneburit att den yrkeskunniga och engagerade personal som burit upp äldreomsorgen har börjat söka sig därifrån. **Här krävs ytterligare ett trendbrott.**

För att yngre ska börja och även stanna kvar inom äldreomsorgen krävs både ökad bemanning och en karriärstegen. Karriärstegen skulle kunna se ut på följande sätt:

□ Ökad satsning på utbildning.

Alla ska ha minst vårdbiträdesutbildning och de som behöver ska erbjudas undervisning i svenska. Idag tvingas kommunen anställa utbildad personal. Detta är ohållbart i längden.

□ **Lättare för undersköterskor att specialisera sig**, t ex inom demensvård, psykiatri eller handikapp. Kommunen ska bidra ekonomiskt till vidareutbildningen. Dessutom måste utbildning synas mer i lönekuvertet.

Denna satsning på äldreomsorgen kommer att kosta. Men lagstadgade basverksamheter måste prioriteras. Inte minst för att klara nyrekryteringen av personal. ■